

Inflace

Ing. Dagmar Palatová

Inflace - pojmy

- *inflace*
 - *makroekonomická nerovnováha, která se projevuje růstem cenové hladiny*
 - *růst peněžní zásoby v ekonomice*
 - *růst cenové hladiny*
- *dezinflace*
- *deflace*
- *cenová stabilita*

Typy inflace dle rychlosti

- *mírná (plíživá) - do 10 %*
- *pádivá - desítky až stovky procent*
- *hyperinflace - tisíce procent a víc*

Příklady hyperinflace

Řím - Dioklecián (301 - edikt o cenách)

Francie

John Law (1719)

Francouzská revoluce (1789-1795)

USA - státy Konfederace (1861-1865)

období po 1. světové válce

Německo (1920-1923) 3,25 mil %

Rusko (1921-1924) 213 %

Rakousko (1921-1922) 134 %

Polsko (1922-1924) 275 %

Maďarsko (1922-1924) 98 %

období po 2. světové válce

1. Řecko (1943-1944) 8,55 mld %

2. Maďarsko (1945-1946) 4,19 kvintilion %

Čína (1949-1950)

Latinská Amerika

1. Argentina (Austral Plan 1985)

2. Brazílie (The Cruzado Plan 1986)

3. Chile

4. Bolívie

5. Peru (Alan Garcia's inflation)

Východní Evropa

1. Polsko

2. Rusko (1989-1994)

3. Ukrajina

4. Jugoslávie (1993-1994)

- Reserve Bank of Zimbabwe (<http://www.rbz.co.zw>)
- Zimbabwe sužované inflací zavedlo půlmiliardovou bankovku (<http://www.idnes.cz> 15. 5. 2008)

Typy inflace dle podnětu

- *poptávková inflace*
 - *růst státních výdajů*
 - *expanze úvěrů*
 - *nárazové použití úspor domácností a firem*
 - *příliv zahraničního kapitálu*
- *nabídková (nákladová) inflace*
 - *růst cen základních surovin*
 - *růst mezd*
 - *politické události*
 - *importovaná inflace*
 - *zvýšení nepřímých daní*

Další typy inflace

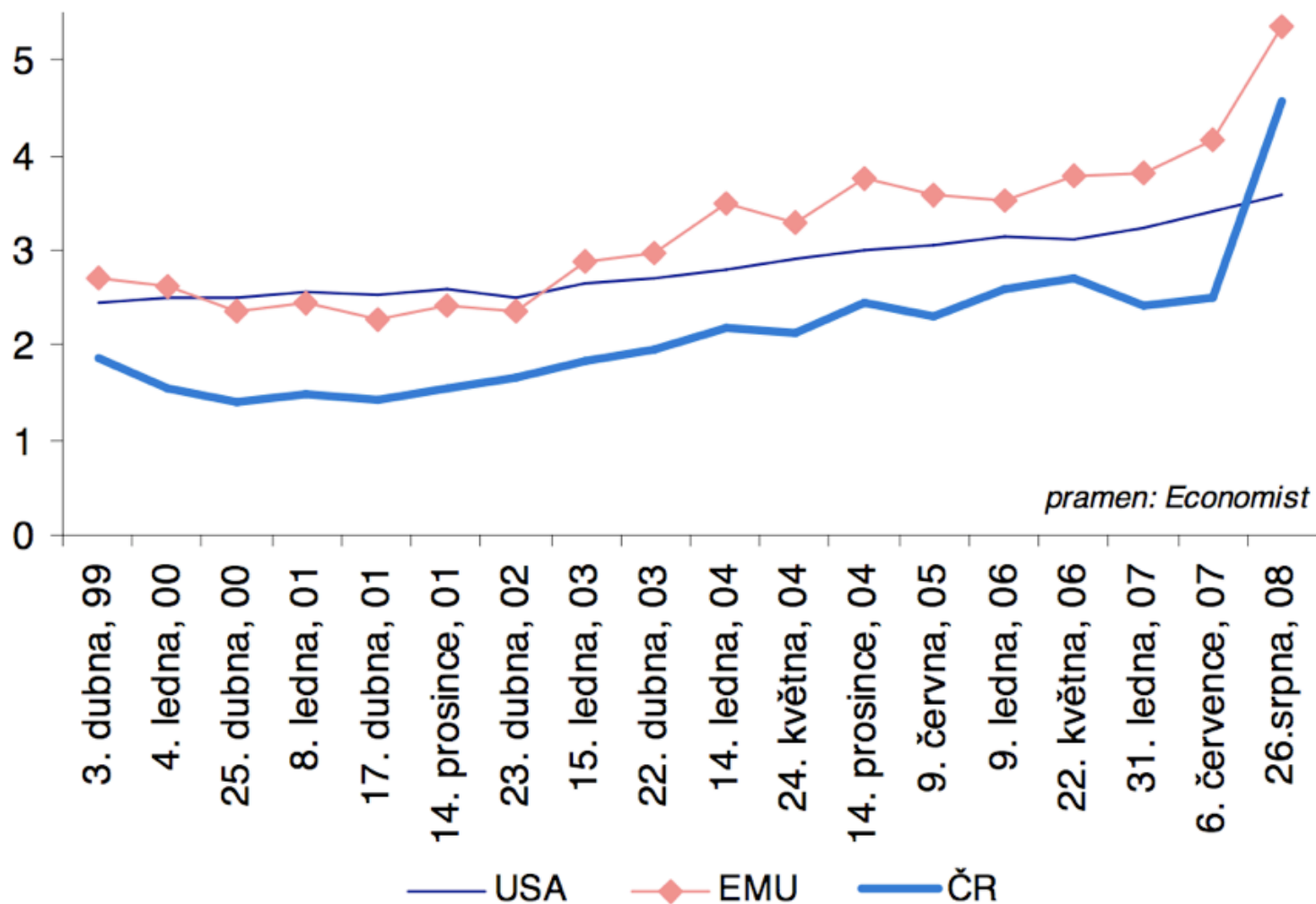

- *zjevná vs. skrytá inflace*
- *potlačená inflace*
- *očekávaná vs. neočekávaná inflace*

Měření inflace

- *cenové indexy*
 - *index spotřebních cen*
 - *index cen výrobců*
 - *a další*
- *deflátor HDP*
- *(parita kupní síly)*

Big Mac index (parita kupní síly)

Složení spotřebního koše ČR

Název	1999	2005
Potraviny a nealkoholické nápoje	19,8%	16,3%
Alkoholické nápoje, tabák	7,9%	8,2%
Odívání a obuv	5,7%	5,2%
Bydlení, voda, energie, paliva	23,6%	24,8%
Bytové vybavení, zařízení domácnosti	6,8%	5,8%
Zdraví	1,4%	1,8%
Doprava	10,1%	11,4%
Pošty a telekomunikace	2,3%	3,9%
Rekreace a kultura	9,6%	9,9%
Vzdělávání	0,5%	0,6%
Stravování a ubytování	7,4%	5,8%
Ostatní zboží a služby	4,9%	6,3%
CELKEM	100,0%	100,0%

Potraviny a nealkoholické nápoje

1. potraviny

1. pekárenské výrobky, obiloviny

1. chléb

1. chléb konzumní kmínový 1 kg (0,5 %)

2. pečivo pšenično-žitné 1 kg (0,1 %)

2. pečivo běžné

3. pečivo jemné

1. kobliha cukrářská 10 ks (0,1 %)

2. ...

4. pečivo trvanlivé

5. ...

2. maso

3. ryby

4. mléko, sýry, vejce

5. ...

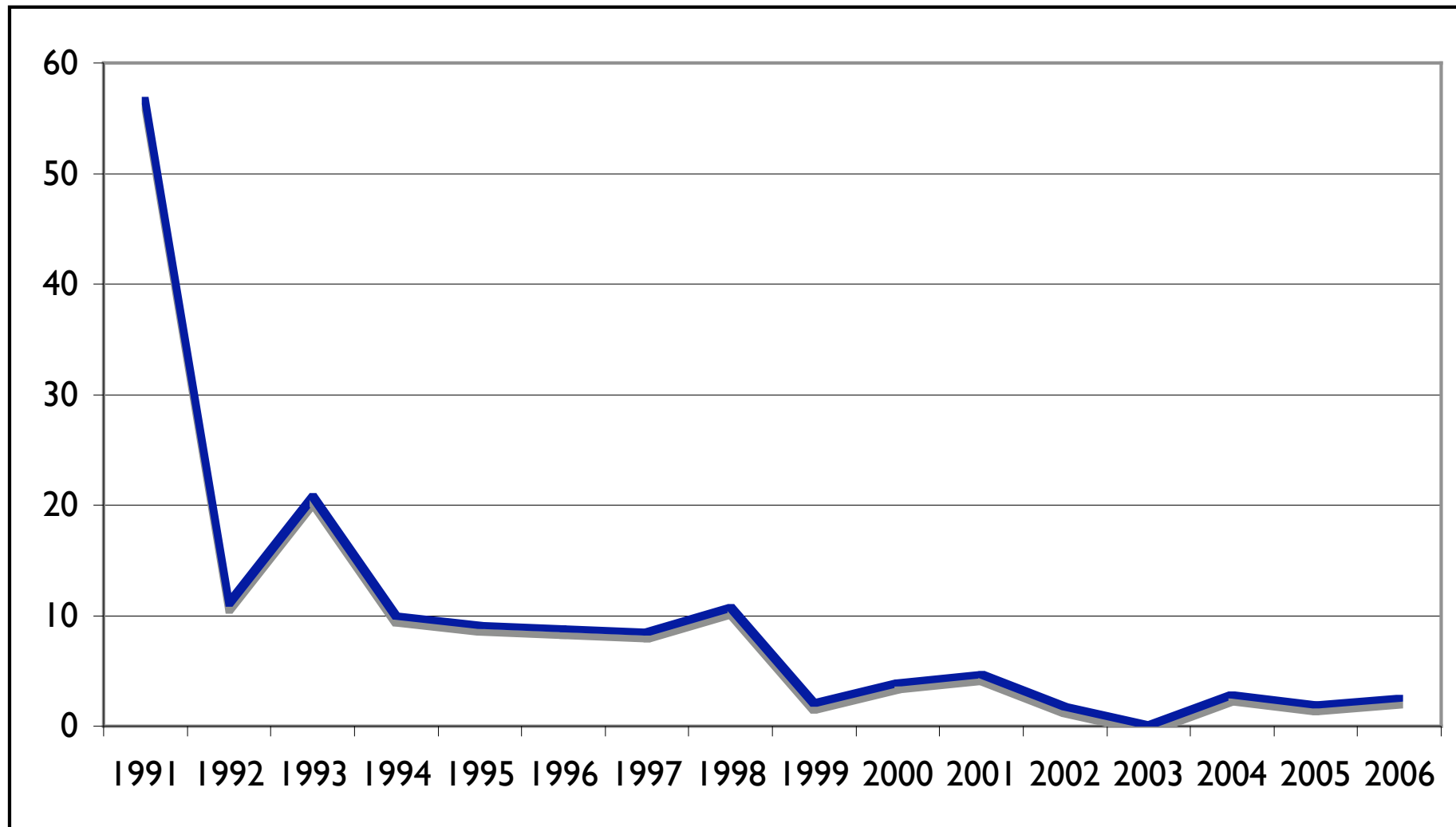
2. nealkoholické nápoje

Další cenové indexy

- *Indexy cen stavebních prací a stavebních objektů*
- *Indexy cen průmyslových výrobců*
- *Indexy cen zemědělských výrobců*
- *Indexy cen tržních služeb v produkční sféře*

Míra inflace r/r v %

Vývoj inflace v ČR

	Míra inflace (spotř. ceny)	Ceny průmyslových výrobců	Ceny stavebních prací	Ceny tržních služeb	Ceny zemědělskýc h výrobců	Ceny vývozu zboží	Ceny dovozu zboží
1993	20.8	9.2	25.9		8.4	4	-0.7
1994	10	5.3	13.9		4.7	4.6	-1
1995	9.1	7.6	10.6	17.6	7.6	7.3	5.7
1996	8.8	4.8	11.3	12.7	8.3	1	1.4
1997	8.5	4.9	11.3	10.9	2.9	5.2	5.1
1998	10.7	4.9	9.3	8.8	2.3	4.3	-2.7
1999	2.1	1	4.8	4.1	-11.7	-0.9	1.8
2000	3.9	4.9	4.1	3.4	9.2	6.3	12
2001	4.7	2.9	4	3.9	8.4	0.4	-1.5
2002	1.8	-0.5	2.7	3.2	-9.5	-6.7	-8.5
2003	0.1	-0.3	2.2	1.6	-2.9	0.9	-0.3
2004	2.8	5.7	3.7	2.3	8.1	3.7	1.6
2005	1.9	3	3	-0.3	-9.4	-1.5	-0.5
2006	2.5	1.6	2.9	3.3	1.1	-1.2	0.3
2007	2.8	4.1	4.1	1.6	16.5	1.3	-1

Vývoj inflace v ČR

	<i>Míra inflace (spotř. ceny)</i>	<i>Míra inflace (deflátor HDP)</i>
<i>1996</i>	<i>8.8</i>	<i>10.3</i>
<i>1997</i>	<i>8.5</i>	<i>8.4</i>
<i>1998</i>	<i>10.7</i>	<i>11.1</i>
<i>1999</i>	<i>2.1</i>	<i>2.8</i>
<i>2000</i>	<i>3.9</i>	<i>1.5</i>
<i>2001</i>	<i>4.7</i>	<i>4.9</i>
<i>2002</i>	<i>1.8</i>	<i>2.8</i>
<i>2003</i>	<i>0.1</i>	<i>0.9</i>
<i>2004</i>	<i>2.8</i>	<i>4.5</i>
<i>2005</i>	<i>1.9</i>	<i>-0.2</i>
<i>2006</i>	<i>2.5</i>	<i>1.7</i>
<i>2007</i>	<i>2.8</i>	<i>3.4</i>

Míra inflace (spotřeb. ceny)

- *Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen*
- *Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen ke stejnému měsíci předchozího roku (7,5 7,5 7,1 6,8 6,8 6,7 6,9 6,5)*
- *Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k předchozímu měsíci (3,0 0,3 -0,1 0,4 0,5 0,2 0,5 -0,1)*
- *Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k základnímu období (rok 2005=100) (111,1 111,4 111,3 111,7 112,2 112,4 113,0 112,9)*
- *Bazické indexy - Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k základnímu období (prosinec 2005=100)*

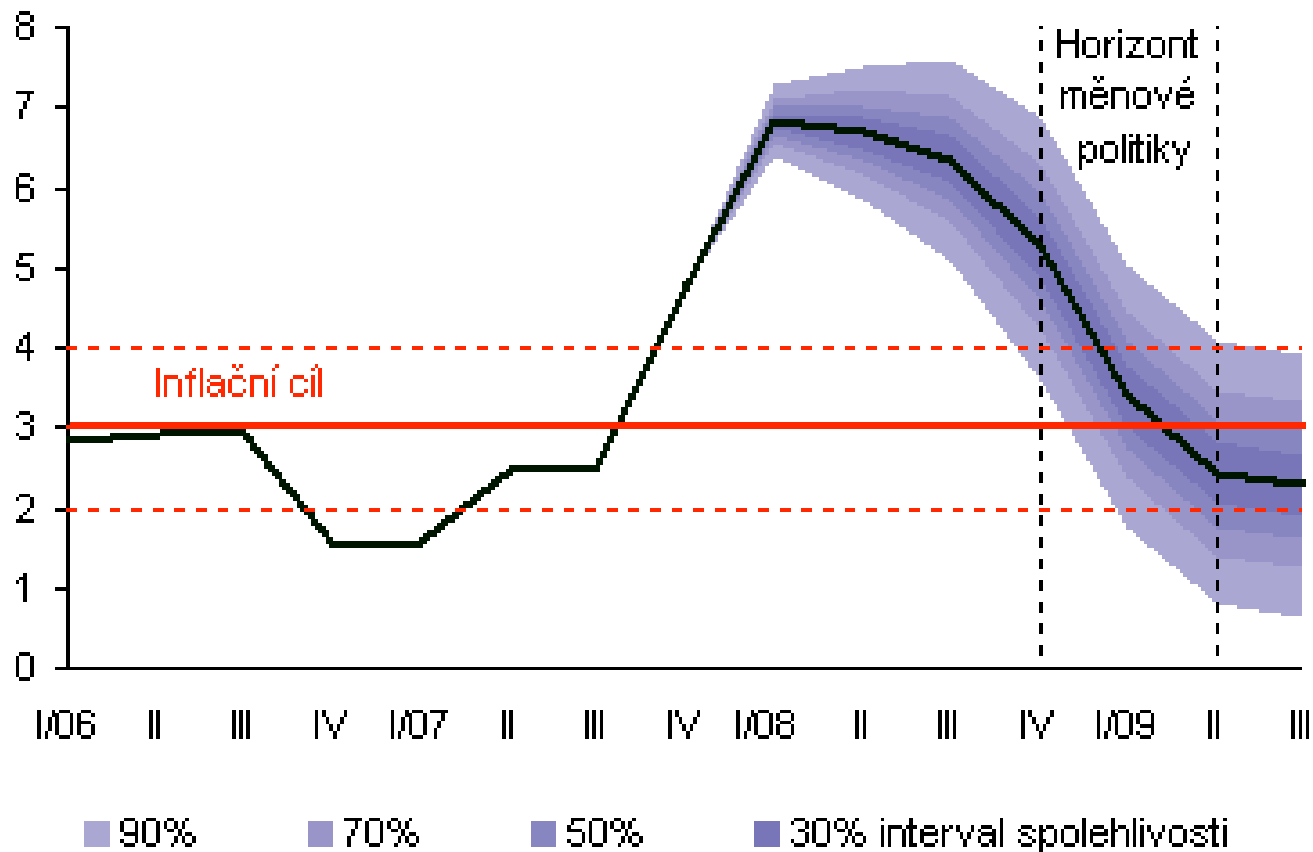
viz Český statistický úřad (<http://czso.cz>)

Cílování inflace

- v ČR provádí ČNB
- důležitá součást hospodářské politiky

pro rok	ve výši	plnění k měsíci	stanoven
1998	5,5 - 6,5 %	prosinec 1998	prosinec 1997
1999	4 - 5 %	prosinec 1999	listopad 1998
2000	3,5 - 5,5 %	prosinec 2000	prosinec 1997
2001	2 - 4 %	prosinec 2001	duben 2000
2005	1 - 3 %	prosinec 2005	duben 1999

Prognóza inflace ČNB

Důsledky inflace

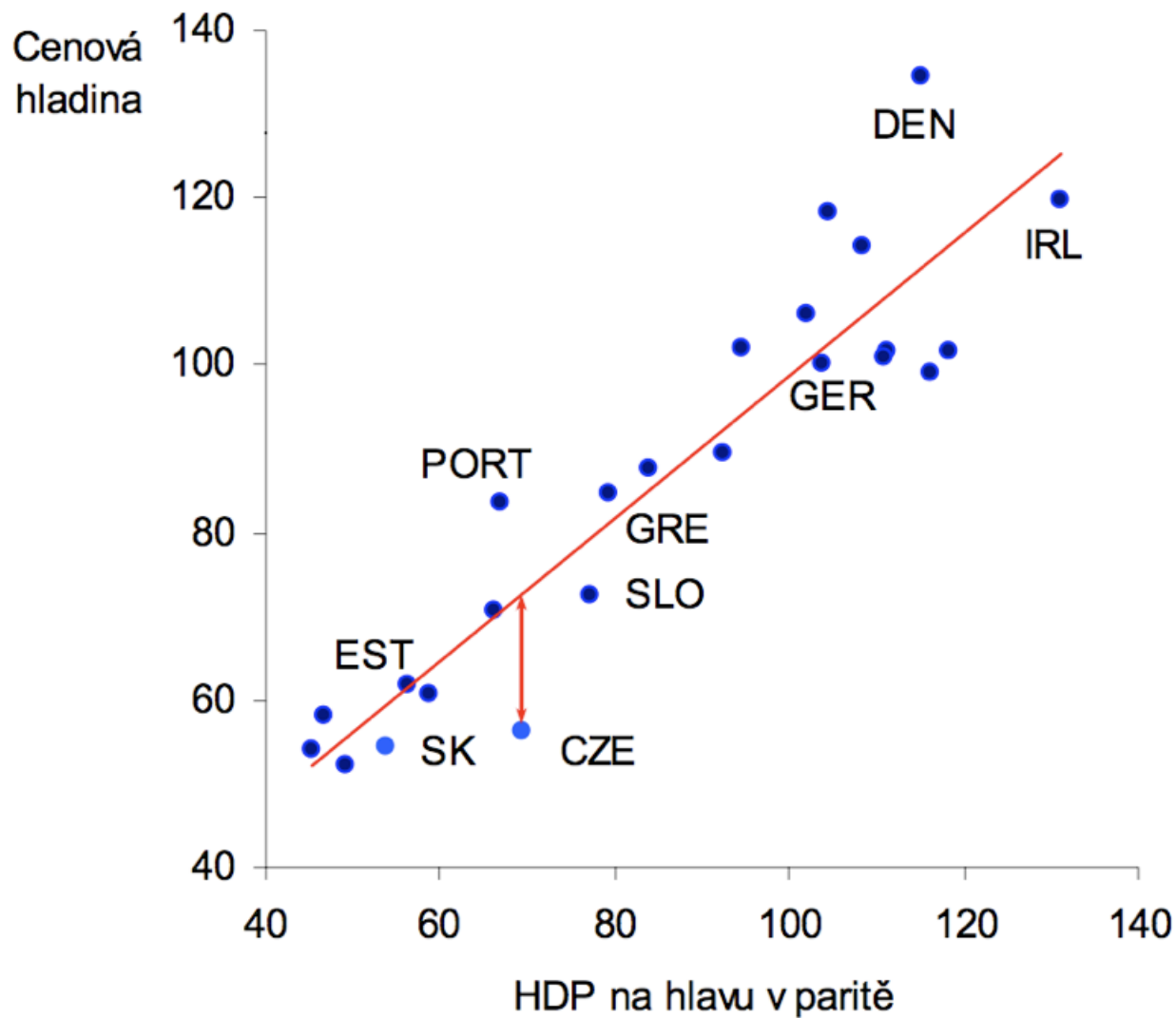
- zdroj nestability a nejistoty
- zkracování časového horizontu rozhodování ekonomických subjektů
- snižování kvality informací
- kolísání měnových kurzů
- deformace danového systému
- přerozdělení důchodů
- “náklady ošoupaných podrážek”
- “náklady změny jídelníčku”

Inflace a EU

- *Maastrichtské kritérium*
- *zavedení eura ve 12 členských zemích*
- *problém Litva (inflace 2,7 %)*

Cenová hladina a nominální konvergence

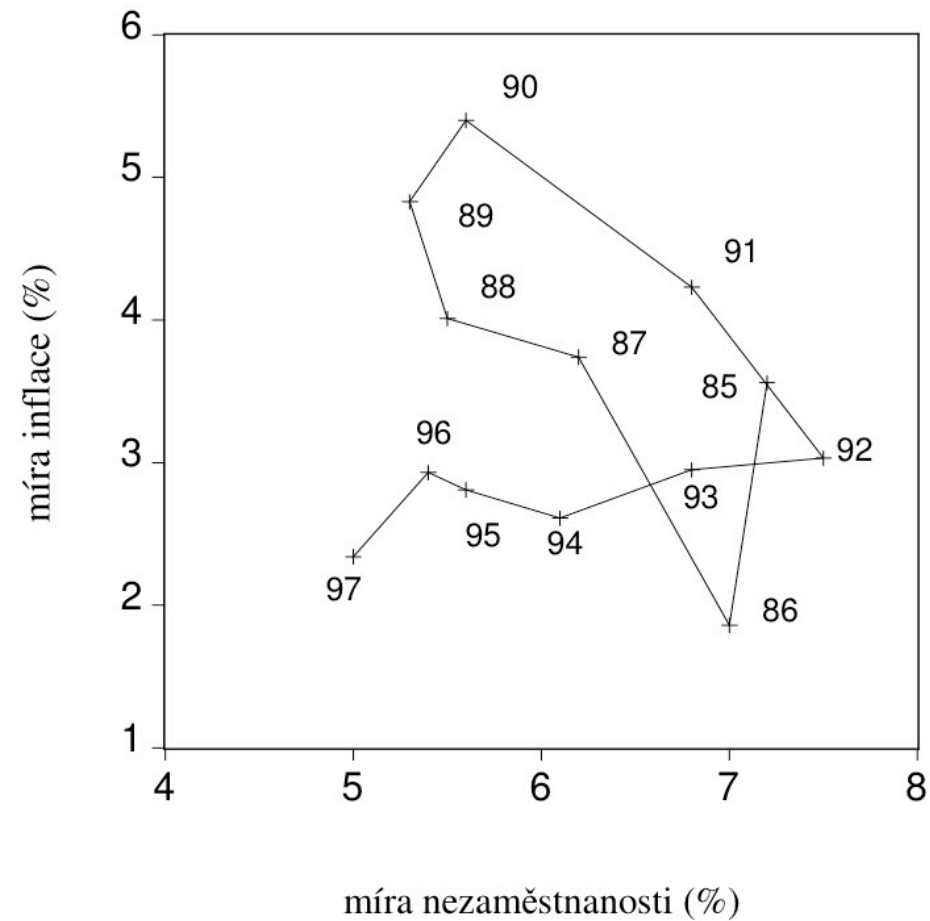

Vztah nezaměstnanosti a inflace

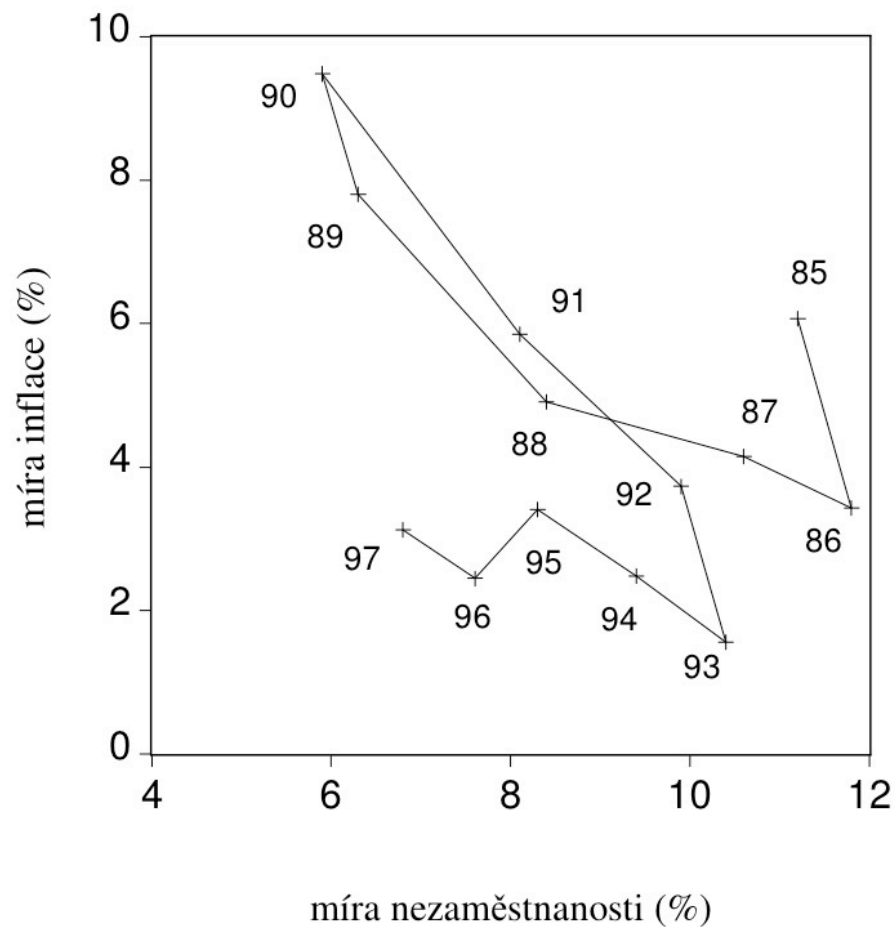

- *Phillipsova křivka*

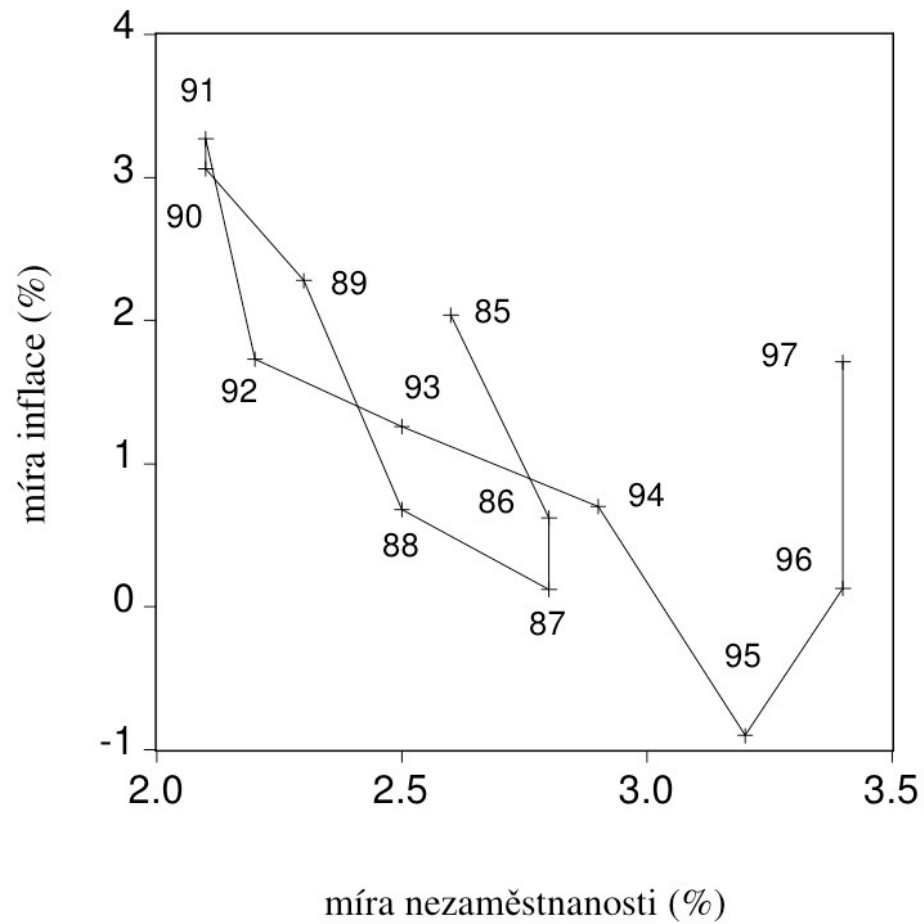
Phillipsova křivka v USA (1985 - 1997)

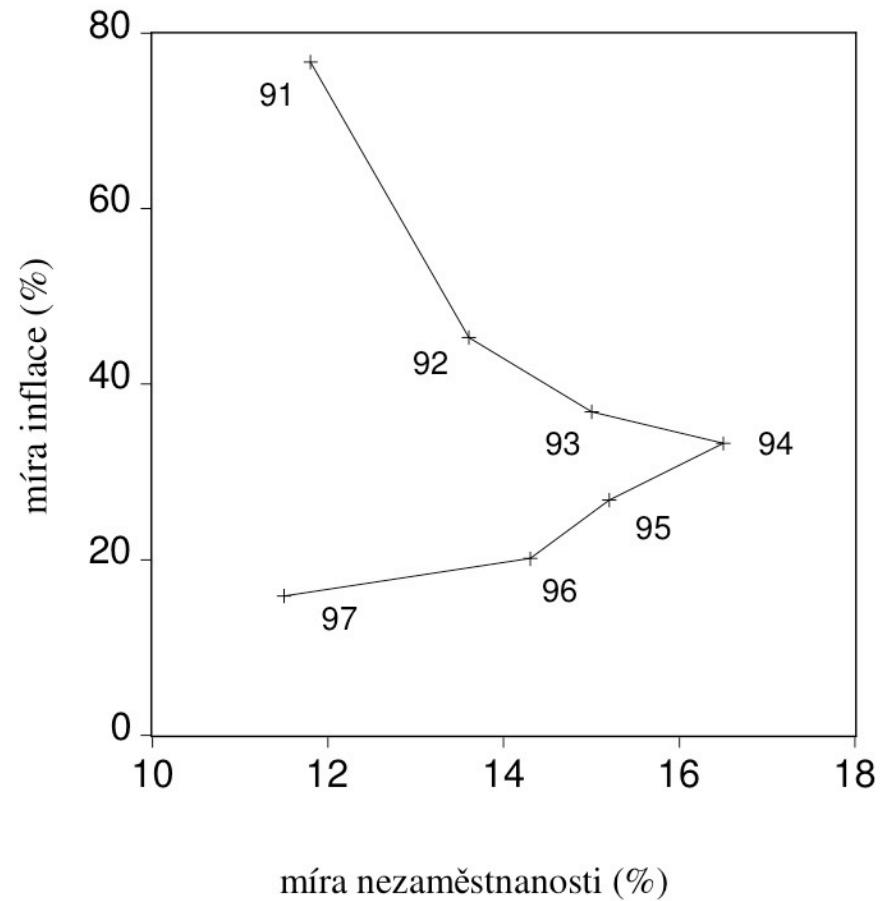
Phillipsova křivka ve Velké Británii (1985- 1997)

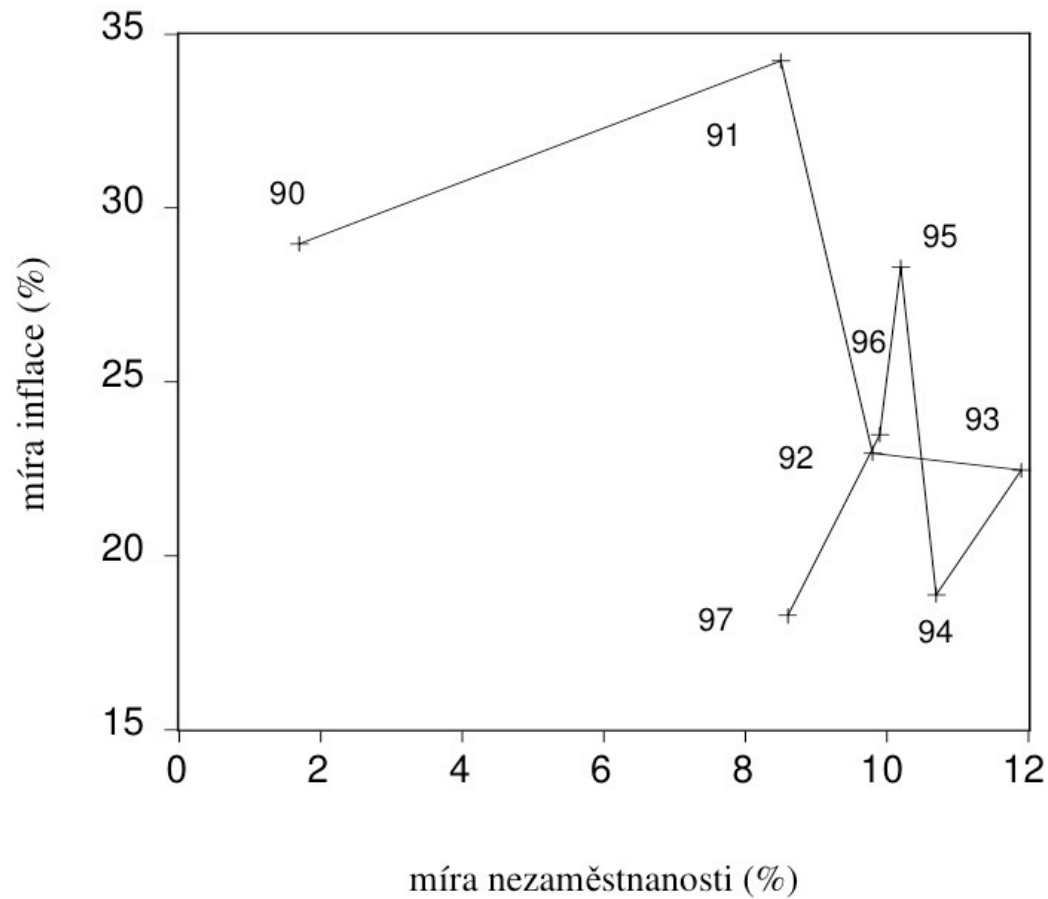
Phillipsova křivka v Japonsku (1985 - 1997)

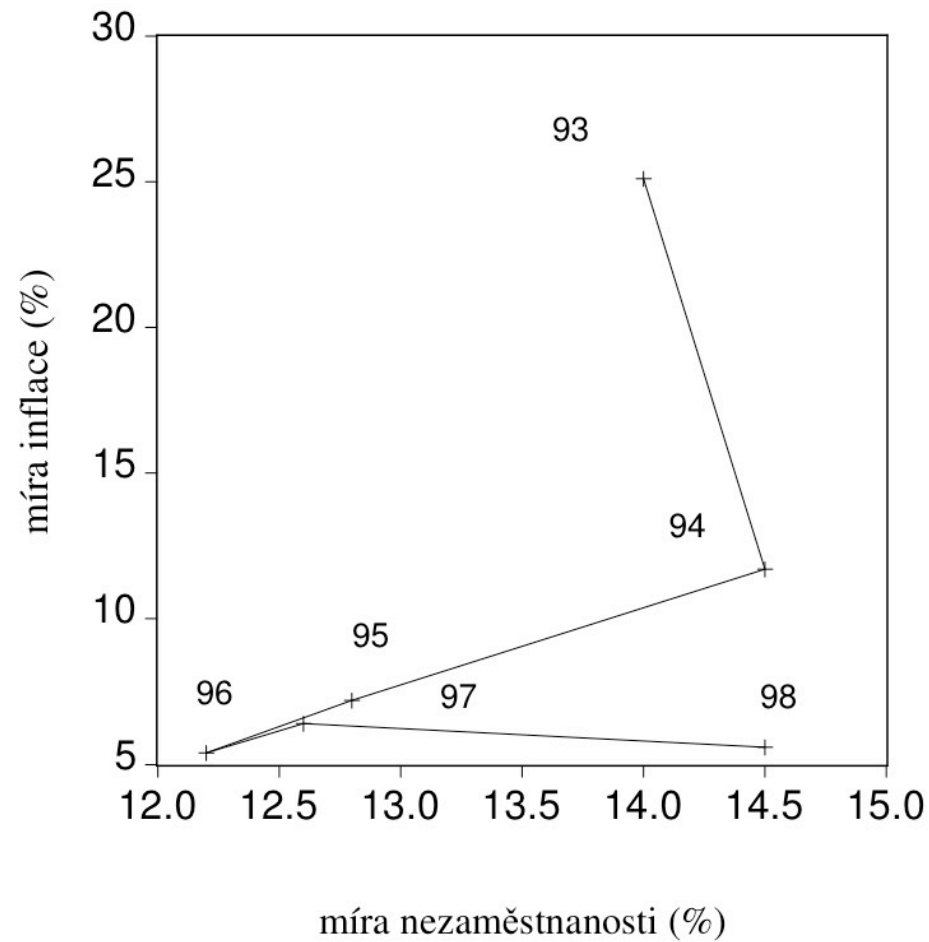
Phillipsova křivka v Polsku (1991 - 1997)

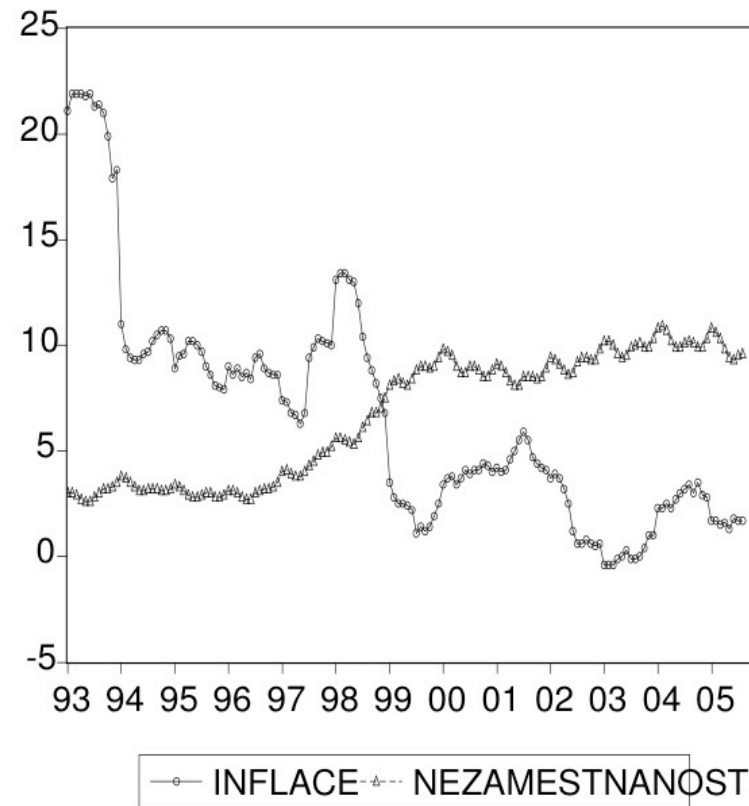
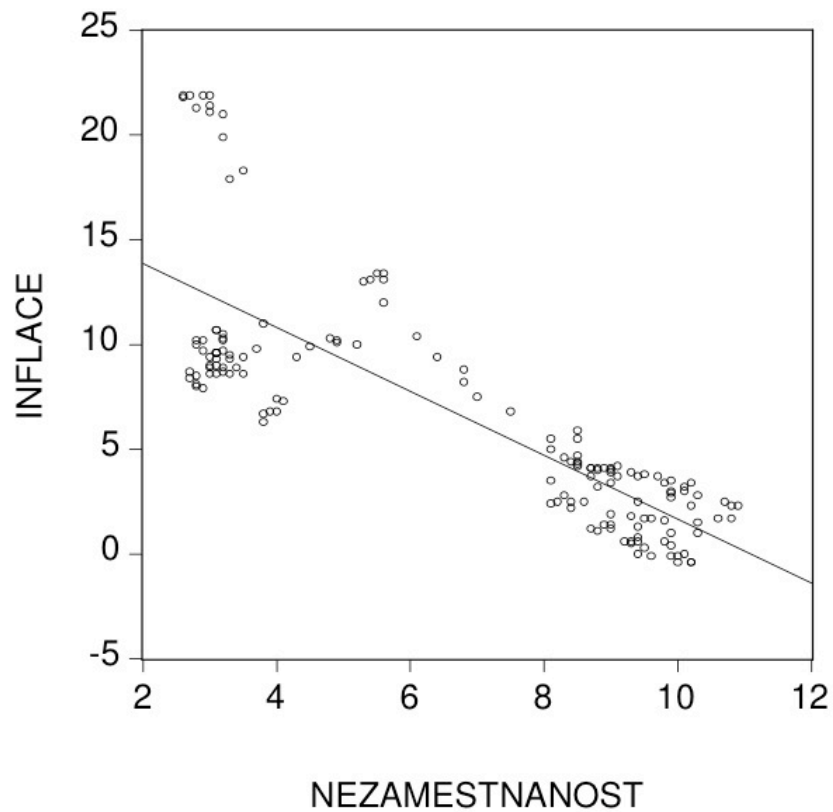
Phillipsova křivka v Maďarsku (1990 – 1997)

Phillipsova křivka na Slovensku (1993 - 1998)

Phillipsova křivka v ČR (1993 – 2005)

Děkuji za pozornost 😊

